

АНГЕЛОТ ГО НАВЕСТИ РАЃАЊЕТО НА СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ

Денес (7 јули по новиот календар), во целиот христијански свет се слави раѓањето на Свети Јован Крстител.

Во Светата Земја, во подножјето на Херцловиот рид, се наоѓа малото градче Ен Карем. Тоа е оддалечено само околу 7 километри од новиот дел на Ерусалим. Ен Карем е библискиот Беит Хакерем, "Извори и лозја". Ен Карем е родното место на Свети Јован Крстител. Во ова градче се случила Средбата, кога Дева Марија отишла да ја посети роднината Елисавета, која идната мајка на Исус ја поздравила со зборовите: "Благословена си ти меѓу жените, и благословен е плодот на твојата утроба!" (Лука 1, 42)

Во близина на Ен Карем се наоѓа Изворот на Богородица, кој е наречен Богородична чешма. Овој извор е блиску до местото каде што била куката на родителите на Свети Јован Крстител, Захариј и Елисавета. Дева Марија, која кај нив престојувала три месеци, секој ден

тој на Св. Јован Крстител и неговите родители.

На едно благо ритче, за само неколку минути пешачење од Богородичната чешма, се доаѓа до влезот на заградениот руски православен манастир и црква, посветени на Св. Јован Пророк Претеча и Крстител. Тука се чува каменот на кој тој ја одржал својата прва проповед на народот за покајание. Во самата црква е поставена една стаклена витрина, во која се наоѓа големо парче дрво од Чесниот и Животворен Господов Крст на кој бил распнат, како и мошти од повеќе светители. На нив им се оддава почит со поклонување, бакнување и допир преку стаклената витрина. Тука се наоѓа и Чудотворната икона на Богородица.

Според Преданието, Фрањевскиот манастир и црквата на Свети Јован Крстител се наоѓаат на местото каде што некогаш била куката на неговите родители.

Во христијанската историја е познато дека првосвештени-

СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ

■ Пишува: аџика Живанка ФИЛИПОВСКА

доаѓала тука и полнела вода.

Многу цркви во околината се поврзани со настани од животот на Дева Марија и живо-

кот Захариј и Елисавета, неговата жена, биле многу стари и бесчедни: Во деновите на Ирод, царот Јудејски, живееше еден

свештеник по име Захариј, од редот Авијанов; а жена му беше од ќерките Аронови и се викаше Елисавета. И двајцата

беа праведни пред Бога...Тие немаа деца, бидејќи Елисавета беше неплодна; а двајцата веќе беа стари. Еднаш, кога тој

"ГОРО БОЖЈА, ПРИМИ ЈА МАКЈАТА СО ЧЕДОТО!"

Во деновите на Ирод, царот Јудејски, живееше еден свештеник по име Захариј, од редот Авијанов; а жена му беше од ќерките Аронови и се викаше Елисавета. И двајцата беа праведни пред Бога... Тие немаа деца, бидејќи Елисавета беше неплодна; а двајцата веќе беа стари. Еднаш, кога тој служеше пред Бога... му се јави ангел Господов, стоејќи од десната страна на кадилниот жртвеник.

Захариј се исплаши кога го виде, и страв го опфати. Но, ангелот му рече: "Не плаши се Захарија, зашто се услиша твојата молба и жена ти

Елисавета ќе роди син, и ќе му ставиш име Јован. И ќе бидеш радосен и весел, и многумина ќе се израдуваат поради неговото раѓање. Зашто тој ќе биде голем пред Господа и нема да пие вино ниту сикер, а ќе се исполни со Дух Свети уште во утробата на мајка си; и многу Израилеви синови ќе ги врати кон нивниот Господ Бог; и тој ќе врви пред Него во духот и во силата на Илија, за да ги обрати срцата на татковците кон децата, и непокорните - кон разумот на праведните, па да Му подготви на Господа народ совршен".

служеше пред Бога... му се јави ангел Господов, стоејќи од десната страна на кадилниот жртвеник. Захариј се исплаши кога го виде, и страв го опфати. Но, ангелот му рече: "Не плаши се, Захарија, зашто се услиша твојата молба и жена ти Елисавета ќе роди син, и ќе му ставиш име Јован. И ќе бидеш радосен и весел, и многумина ќе се израдуваат поради неговото раѓање. Зашто тој ќе биде голем пред Господа и нема да пие вино ниту сикер, а ќе се исполни со Дух Свети уште во утробата на мајка си; и многу Израилеви синови ќе ги врати кон нивниот Господ Бог; и тој ќе врви пред Него во духот и силата на Илија, за да ги оброти срцата на татковците кон децата, и непокорните - кон разумот на праведните, па да Му подготви на Господа народ совршен". Но, Захариј му рекол на ангелот: "По што ќе го разберам тоа? Јас сум стар, а жена ми веќе е многу возрасна". Ангелот му одговорил: "Јас сум Гавриил кој стои пред Бога; испратен сум да зборувам со тебе и да те известам за оваа радост; и ете, ти ќе онемеш и не ќе можеш да говориш до оној ден, кога ќе се исполни тоа, бидејќи не поверува на моите зборови, што ќе се исполнат во свое време". За тоа време луѓето го чекале Захариј во храмот. А кога тој излегол, не можел да зборува со нив и разбрале дека имал видение во храмот. Тој тоа им го објаснувал со знаци, но останувал нем. А кога изминале деновите на неговата служба, Захариј се вратил дома. По тие денови, навистина зачнала неговата жена Елисавета, која упатувала благодарствени молитви кон Господ и таела пет месеци, велјќи: "Така ми направи Господ во деновите, во кои ме погледна, за да го отстрани укорот од мене меѓу луѓето". А во шестиот месец од Бога беше испратен ангелот Гавриил во галилејскиот град, по име Назарет, при девојката Марија за да ѝ јави блага вест дека ќе зачне во утробата и дека ќе роди Син, и ќе Го нарече со името Исус. Набрзо Марија заминала кај својата роднина Елисавета во ридскиот крај, во градот Јудин:

"А на Елисавета ѝ дојде времето да роди, и таа роди син. И слушнаа оние кои живеат околу, и роднините нејзини, дека ја увеличил Господ Својата ми-

СВЕТА ЕЛИСАВЕТА И СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ, ИКОНА ОД МАНАСТИРОТ ВО ЕН КАРЕМ – СВЕТА ЗЕМЈА

лост над неа, и се радуваа со неа. На осмиот ден дојдоа да го обрежат младенецот, и сакаа да му го дадат името на татко му Захариј. Но, мајка му одговорила и рекла: "Не, туку да се нарече Јован!"...И го прашаа со знаци татко му како би сакал да го наречат. Тој побара даскичка и ги напиша зборовите: "Јован му е името!" И сите се зачудија. И веднаш му се одврзаа устата и јазикот негов, и зборуваше, благословувајќи го Бога. И се исплашија сите кои живеат околу; и прикажуваа за сè тоа по целиот крај Јудејски. Сите кои слушнаа, го зедоа тоа при срце и велеа: "Што ли ќе стане од тоа дете?" И раката Господова бе-

ше со него. (Лука 1, 57-66)

Во прекрасниот голем манастирски двор се наоѓа црквата "Средба на Пресвета Дева Марија со Елисавета". Во близина на влезот на црквата поставена е една голема икона на која е претставена оваа средба. Црквата претставува исклучително архитектонско дело. Во 1938-1939 година неа ја реконструирал архитектот Антонио Барлуци. Изградена е на местото каде што Богородица пред Елисавета ја изговорила Химната кон Бога: "Мојата душа Го велича Господа, и мојот дух се радува во Бога, Спасителот мој, оти ја погледа смиреноста на слугинката Своја, и ете, отсега ќе ме ублажуваат

сите родови...". Црквата има низок и висок дел. Ниската, долна црква има свод под земјата, кој е украсен. Силен впечаток оставаат три главни фрески. На првата фреска е претставена Средбата на Дева Марија со Елисавета, на втората е Захариј во Храмот, а на третата е малиот Свети Јован Претеча, кого во ридот го скрила неговата мајка Елисавета.

Високата, горна црква има голем и убав мозаик на кој е претставено доаѓањето на Дева Марија на магаре, кај нејзината роднина Елисавета.

При оваа средба Елисавета, исполнета со Дух Свети, извикала гласно: "Благословена си ти меѓу жените, и благословен е плодот на твојата утроба! И од каде со мене ова, при мене да дојде мајката на мојот Господ? Зашто, ете, кога пристигна гласот од твојот поздрав до ушите мои, радосно заигра младенецот во утробата моја. И блажена е таа, која поверува, зашто ќе се исполни она што ѝ рекол Господ". (Лука 1, 39-45)

Во близина на црквата "Средбата на Пресвета Дева Марија со Елисавета" се наоѓа мала црква на Свети Јован. Всушност, тоа е пештерата во која живеел Свети Јован како дете и во која мајка му Елисавета го скрила бегајќи од војниците на Ирод, кои трчале по неа за да го убијат детето: исплашена, возбудена, со солзи во очи, а со силна вера и надеж во Бога, Елисавета пред карпата извикала: "Горо Божја, прими ја мајката со чедото!" По Божја волја карпата се отворила, се создала пештера и во неа се скрила Елисавета со младенецот Јован. По наредба на Ирод целатите го убиле Захариј меѓу притворот и Храмот. Неговата пролеана света крв се стврднала како камен и "останала така како постојан сведок против Ирод".

Четириесет дена по убиството на Захариј, Света Елисавета починала во пештерата. За младенецот Јован во пустината се грижел Сесилниот и Милостивиот Бог и ангел Господов. Оваа пештера е адаптирана во капела. Била откриена од царицата Елена и таа тука изградила црква украсена со мозаик.

Со благослов на Неговото Високо Преосвештенство Митрополитот г. Горазд